

وقوع آلوودگی ویروس کوتولگی بوته انبوه گوجه فرنگی در مزارع گوجه فرنگی شهرستان ورامین

شیرین فرزادفر، رضا پوررحیم، داریوش شهریاری، علی رضا گلزاراقی و کرامت الله ایزدانه بخش تحقیقات ویروس شناسی، مؤسسه تحقیقات آفات و بیماری‌های گیاهی تهران - ورامین، آزمایشگاه تحقیقات آفات و بیماری‌های گیاهی ورامین - مؤسسه تحقیقات آفات و بیماری‌های گیاهی تهران - گرو، گیاهپزشکی دانشکده کشاورزی دانشگاه شیراز.

بیماری‌های ویروسی یکی از عوامل مهم کاهش محصول در گوجه فرنگی می‌باشدند. در سالهای زراعی ۷۸ و ۱۳۷۹، در مزارع گوجه فرنگی ورامین بوته‌هایی با علائم کوتولگی شدید، کاهش طول میانگره‌ها و کپه‌ای شدن، پیچیدگی برگ و ساقه، کوچک شدن برگ، بدشکلی، سفتی، سبز ماندن و تاولی شدن پوست میوه مشاهده گردید. در این بررسی آلوودگی این گوجه فرنگی‌ها به ویروس کوتولگی بوته انبوه گوجه فرنگی *Tomato bushy stunt virus* (TBSV) با استفاده از خصوصیات بیولوژیکی و سرولوژیکی اثبات گردید. TBSV از جمله ویروس‌های مهم بیماری‌زا در گوجه فرنگی میباشد که دارای پایداری زیادی در طبیعت بوده و در صورت شیوع در مزارع گوجه فرنگی کنترل آن بسیار مشکل است. این اولین گزارش از آلوودگی گیاهان گوجه فرنگی به این ویروس در ایران می‌باشد.